

Schuldenvrij zonder aflossen: is dit een vrijbrief voor wanbetaling?

01-9-2025

Per 1 juli 2024 is er een beleidswijziging doorgevoerd bij schuldregelingen voor mensen met een laag inkomen. Gemeenten hanteren steeds vaker een aangepaste berekening van de afloscapaciteit die officieel niet helemaal correct is. Het gevolg? In minstens een derde van de schuldregelingen hoeven debiteuren helemaal niets meer af te lossen. Een nulaanbod dus.

Voor de debiteur klinkt dat als een opluchting, maar voor u als ondernemer of crediteur betekent het vooral onzekerheid. U levert, maakt kosten, betaalt uw eigen leveranciers en krijgt vervolgens nul op de rekening. Dat wringt.

Schulden verdwijnen zonder bijdrage

Wanneer schuldhelpverleners constateren dat er geen afloscapaciteit is, geen vermogen aanwezig is en ook de komende achttien maanden geen inkomensverbetering wordt verwacht, wordt de schuldeisers een nulaanbod gedaan. Gaat iedereen akkoord, dan zijn de schulden vanaf dat moment verdwenen. De begeleiding vanuit schuldhelpverlening blijft wel doorlopen, maar voor u als schuldeiser is de uitkomst helder: u ziet geen euro terug.

Wettelijk kader zegt iets anders

De vraag is of dit juridisch gezien wel kan. Sinds de invoering van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (2021) geldt namelijk dat er altijd minimaal 5% van het inkomen moet worden afgedragen. Alleen in zeer bijzondere gevallen mag hiervan worden afgeweken. Ook de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening schrijft voor dat schuldeisers recht hebben op een minimale bijdrage.

Een structureel nulaanbod druist dus in tegen de bedoeling van de wetgever. Die wilde immers dat er altijd sprake is van een minimale afloscapaciteit, zodat schuldeisers wél bereid blijven om mee te werken.

Onwenselijk vanuit maatschappelijk oogpunt

Beleidsmakers benadrukken dat deze stap bedoeld is om mensen in armoede te ontzien. Maar de vraag is of het maatschappelijk wenselijk is dat schulden zomaar verdwijnen. Uit onderzoek van het SCP (Sociaal en Cultureel Planbureau) blijkt dat slechts 11% van de Nederlanders vindt dat de overheid problematische schulden volledig moet kwijtschelden. Het draagvlak in de samenleving is dus zeer beperkt.

Daarnaast ontnemt een nulaanbod debiteuren de kans om verantwoordelijkheid te nemen. Veel mensen met schulden willen juist wél iets bijdragen, hoe klein ook. Een afdracht van bijvoorbeeld 5% kan al het verschil maken in het gevoel van eigenwaarde en verantwoordelijkheid.

Ondernemers zijn de pineut

Voor u als ondernemer zijn de gevolgen pijnlijk duidelijk. Facturen blijven langer openstaan, betalingsproblemen nemen toe en nu komt daar bovenop dat een schuldregeling kan eindigen zonder dat u ook maar iets ontvangt. Terwijl u zelf uw medewerkers moet betalen, huur of hypotheek moet voldoen en leveranciers moet compenseren. Kort gezegd: de debiteur is schuldenvrij, maar de crediteur betaalt de rekening.

Tips voor ondernemers en creditmanagers

U kunt het nieuwe beleid niet terugdraaien, maar u kunt zich wél wapenen tegen de risico's van mensen die (bewust) aankopen doen en niet gaan betalen. Een aantal praktische stappen:

1. Lever minder vaak op afbetaling

Vraag waar mogelijk om (gedeeltelijke) vooruitbetaling. Zeker bij nieuwe klanten of grotere opdrachten kan een aanbetaling de risico's aanzienlijk verkleinen.

2. Voer een kredietcheck uit

Controleer vooraf de kredietwaardigheid van uw klant. Dit geeft inzicht in de betaalcapaciteit en voorkomt dat u achteraf voor

onaangename verrassingen komt te staan.

3. Hanteer kortere betaaltermijnen

Hoe langer de betalingstermijn, hoe groter de kans dat een factuur open blijft staan. Stuur facturen direct na levering en kies waar mogelijk voor 14 dagen in plaats van 30 dagen.

4. Wees scherp op signalen

Klanten die vaak uitstel vragen of smoezen gebruiken ("de factuur is kwijt", "ons systeem werkt niet"), kunnen een verhoogd risico vormen. Kom direct in actie.

5. Zorg voor duidelijke contracten en voorwaarden

Leg afspraken helder vast in contracten en algemene voorwaarden. Een stevig juridisch kader helpt u bij geschillen en voorkomt lange discussies achteraf.

6. Schakel tijdig hulp in

Wacht niet te lang als een factuur onbetaald blijft. Hoe sneller u actie onderneemt, hoe groter de kans op betaling. Een eerste aanmaning is goed, maar blijf niet eindeloos herinneringen sturen.

7. Tijd voor balans

Een gezonde schuldenaanpak vraagt om evenwicht: oog voor menselijke waardigheid, maar ook voor de belangen van schuldeisers. Alleen dan blijft het vertrouwen bestaan in kredietverlening en zakelijk handelen.

Een niet betalende klant?

U wilt ondernemen, niet achter uw geld aanjagen. Het huidige beleid kan ertoe leiden dat u de rekening betaalt voor schulden van een ander. Heeft u klanten die niet betalen? Wacht dan niet af.

Neem contact op met Willems Gerechtsdeurwaarders & Incasso in Utrecht. Wij zorgen voor een professionele en respectvolle aanpak, mét oog voor uw belangen als crediteur. Zo blijft uw cashflow gezond en uw onderneming stabiel.

